3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جۇنىندەگى ئاگىرىم ئىماجلىسىنىڭ رۇھىنى ئۈيرەنەيلىك، دايەكتىلەندۈرەيلىك
جاڭا داۋىردەگى جۇڭگودىكى سوتسىيالىستىك شىنجياڭ قۇرۇشنى قۇلشىنايلىق

اۆتونومىالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كومىتەتىنىڭ مىندەتكە تاغايىنداۋ ـ مىندەتتەن قالدىرۇ ھەسىمدىگى

(شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايوندىق 13 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كومىتەتىنىڭ 24 ـ رەتكى ماجلىسىندە 2021 ـ جىلى 3 ـ ايدىڭ 25 ـ كۈنى ماقۇلداندى)

ياڭ فاسىننىڭ قىسقاشا ئومىر بايانى

ياڭ فاسىنى شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ ورنىباسارى ئۆتۈراغالىغىنا تاغايىنداۋدى ۇيغاردى

ياڭ فاسىن، ھەر، ھانزۇ، 1971 ـ جىلى 2 ـ ايدا تۇغان، گانسۇدىڭ گۇلاڭنان، 1990 ـ جىلى 12 ـ ايدا قىزمەتكە قاتناسقان، 1993 ـ جىلى 6 ـ ايدا جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيەسىنا مۇشە بولغان، شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايوندىق پارتكوم پارتىيا مەكتەبى اكىمشىلىك باسقارۇ ماماندىغىنان وقۇ تاۋسقان، رايوندىق پارتكوم پارتىيا مەكتەبىنىڭ داشۇە ماغلۇماتىنا يە.

1990 ـ جىلى 12 ـ ايدان 1994 ـ جىلى 3 ـ ايغا دەيىن ازاتتىق ارمىيا 36107 قوسۇنىدا اسكەر بولغان؛ 1994 ـ جىلى 3 ـ ايدان 1994 ـ جىلى 12 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ ايماقتىق پارتكوم پارتىيا مەكتەبىنىڭ ارمىيادان كاسىپ اۆستىرغاندار كالاسىندا وقىغان؛ 1994 ـ جىلى 12 ـ ايدان 1996 ـ جىلى 1 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ قالاسى قۇمباش اۆلدىرىق پارتكومىنىڭ خاتىشسى؛ 1996 ـ جىلى 1 ـ ايدان 1999 ـ جىلى 11 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ قالاسى قۇمباش اۆلىى كاسپورىندار كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۇشسى؛ 1999 ـ جىلى 11 ـ ايدان 2004 ـ جىلى 4 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ قالاسى قۇمباش اۆلدىرىق پارتكومىنىڭ ورنىباسار شۇجيى، شۇجيى (ارالقتا: 2000 ـ جىلى 9 ـ ايدان 2003 ـ جىلى 7 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايوندىق پارتكوم پارتىيا مەكتەبىنىڭ ەكونومىكا باسقارۇ ماماندىغىندا وقىغان)؛ 2004 ـ جىلى 4 ـ ايدان 2005 ـ جىلى 9 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ قالاسى يگەرشى اۆلدىرىق پارتكومىنىڭ شۇجيى، 2005 ـ جىلى 9 ـ ايدان 2006 ـ جىلى 8 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ قالاسىنىڭ ورنىباسار باستىغى (2003 ـ جىلى 9 ـ ايدان 2005 ـ جىلى 12 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايوندىق پارتكوم پارتىيا مەكتەبىنىڭ اكىمشىلىك باسقارۇ ماماندىغىندا وقىغان)؛ 2006 ـ جىلى 8 ـ ايدان 2008 ـ جىلى 12 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ قالالىق پارتكومىنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ورنىباسار قالا باستىغى؛ 2008 ـ جىلى 12 ـ ايدان 2010 ـ جىلى 9 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ قالالىق پارتكومىنىڭ ورنىباسار شۇجيى، 2010 ـ جىلى 9 ـ ايدان 2013 ـ جىلى 6 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى باي اۆداندىق پارتكومىنىڭ شۇجيى؛ 2013 ـ جىلى 6 ـ ايدان 2014 ـ جىلى 7 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ ايماقتىق پارتكومىنىڭ مۇشەسى، باي اۆداندىق پارتكومىنىڭ شۇجيى؛ 2014 ـ جىلى 7 ـ ايدان 2016 ـ جىلى 12 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى اقسۇ ايماقتىق پارتكومىنىڭ مۇشەسى، كۇشار اۆداندىق پارتكومىنىڭ شۇجيى؛ 2016 ـ جىلى 12 ـ ايدان 2017 ـ جىلى 3 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى حوتان ايماقتىق پارتكومىنىڭ ورنىباسار شۇجيى، سىياسىي ـ زاڭ كومىتەتىنىڭ شۇجيى؛ 2017 ـ جىلى 3 ـ ايدان 2018 ـ جىلى 2 ـ ايغا دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى حوتان ايماقتىق پارتكومىنىڭ ورنىباسار شۇجيى، سىياسىي ـ زاڭ كومىتەتىنىڭ شۇجيى، اۆتونومىالى رايوندىق سىياسىي كەڭەس حوتان ايماقتىق قىزمەت كومىتەتى پارتىيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجيى (مەڭگەرمە دارەجەلى)، ورنىباسار مەڭگەرۇشى (2017 ـ جىلى 5 ـ ايدا تاغايىندالغان)؛ 2018 ـ جىلى 2 ـ ايدان قازىرگە دەيىن شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى حوتان ايماقتىق پارتكومىنىڭ شۇجيى، شىنجياڭ ئۇندىرىس ـ قۇرىلىس بيڭتۇانى 14 ـ شى پارتكومىنىڭ ئىبرىنشى شۇجيى، ئىبرىنشى جىڭۋيى (2018 ـ جىلى 3 ـ ايدا تاغايىندالغان) بولغان.

(باسى 1 ـ بەتتە)

باستى اۆىل شارۇاشلىغى داقلدارى ئۇندىردىسىنىڭ تۇتاس بارىستا ماشىنالانۇ دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جوغارىلاتىپ، بۇكىل رايوننىڭ باستى اۆىل شارۇاشلىغى داقلدارى ئۇندىردىسىنىڭ ۋنيۇەرسال ماشىنالانۇ دەڭگەيىن 85.2%كە جەتكىزەدى، ەگىن شارۇاشلىغى، ورمان شارۇاشلىغى، مال شارۇاشلىغى، بالىق شارۇاشلىغى ئۇندىرىسىنىڭ ۋنيۇەرسال ماشىنالانۇ دەڭگەيىن 70.4%كە جەتكىزەدى.

ماقتا ئۇندىرىسىنىڭ ماشىنالانۇ دەڭگەيىن تەز جوغارىلاتۇ جاغىندا بىيىل شىنجياڭ ماقتا ئۇندىرىسىن تۇتاس بارىستا ماشىنالاندىرۇ تەخنىكاسى ۇلگى رايونى قۇرلىسىن ورنىداپ، ماقتا ئۇندىرىسىن تۇتاس بارىستا ماشىنالانۇغا قاراي بۇرىلىس جاساۋغا باستاپ، ماشىنامەن ماقتا تەرىلەتىن 10 مىڭ مۇدان استام ولشەمدەندىرىلگەن ۇلگى كورسەتۇ وڭىرىنەن بەسەۋىن قۇرۇغا جەتەكشىلىك ەتەدى، بۇكىل شىنجياڭدا ماشىنامەن ماقتا تەرۇ كولەمى تىڭنان ئىبىر ميللىيون 600 مىڭ مۇدان استام ارتتىرىلىپ، ماقتا ئۇندىرىسىنىڭ تۇتاس بارىستا ماشىنالانۇ مولشەرى 88%كە جەتەدى.

سونىمەن بىرگە، شىنجياڭ اۆىل شارۇاشلىغى ماشىنالارى مەن اۆىل شارۇاشلىغى تەخنىكاسىنىڭ توغسۇنى ىلگەرىلەتىپ، نازاردى تۇتاس بارىستا جالپى بەتتىك ماشىنالانۇداغى ولقىلقتارغا، ئالسز تۇستارغا شوغىرلاندىرىپ، اۆىل شارۇاشلىغى داقلدارىنىڭ سورتى، ەگۇ، ماشىنالاندىرۇ تەخنىكاسى توغسقان ولشەمدەندىرىلگەن وندىرىستەن تاجرىبە ـ ۇلگى كورسەتىپ، ماشىنالاندىرىلىغان ئۇندىرىس تەخنىكاسى جۇيەسىن كەمەلدەندىرەدى. اۆىل شارۇاشلىغى قولدانبالارنىڭ دالمە ـ ئەدال ۇلگى كورسەتۇدى ورىستەتىپ، بەيدۇۋ جول نۇسقاۋ جۇيەسىمەن ماشىنانى شوفەرسز جۇرگىزۇدى، جۇمىس جۇرگىزۇ ـ باپتاۋ فۇنكتسىياسىنىڭ الدىن الا جابدىقتالغان قولدانبالارنى قاشقتان باقلاۋ ـ ولشەۋدى ىلگەرىلەتىپ، ۋنيۇەرسال ساندى مالىمەت قىزمەت وتەۋ جۇيەسىن قۇرىپ، زەردەلى اۆىل شارۇاشلىغى ماشىنالار جابدىغى تەخنىكاسىنان ۇلگى كورسەتۇ، اۆىس ـ ئۇيىس قىيملىن ورىستەتىپ، اۆىل شارۇاشلىغى ماشىنا ـ جابدىقتارىن قولدانۇدى ينەفورماتسىيالاندىرۇدى جەبەپ، زەردەلى اۆىل شارۇاشلىغىنىڭ داموۋن ىلگەرىلەتەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

تىزىمدىكتەگى جلجمايتىن توڭكەرىستىك مادەنى مۇرالار مىنالاردى قامتيدى: ماۋ زىمىننىڭ كەڭسەسى جانە جاتاغىنىڭ كونە جۇرتى، جۇڭگو جۇمسىشى ـ شارۇا قىزىل ارمياسى باتىس باغىت ارمياسى باس تارماق اترەتى ەسكەرتكىش سارايى، 8 ـ ارميانىڭ شىنجياڭداغى ئىس باسقارماسىنىڭ كونە جۇرتى، قارامايلى 1 ـ ئومىرلى مۇناي قۇدىعى، سايدۇللا قاراۋىل جۇرتى قاتارلىلار، مۇنىڭ ىشىندە مەملەكەت بويىنشا ئۇيىندى قورعالاتىن مادەنى ەسكەرتكىش ورىن 6، اۆتونومىالى رايون بويىنشا ئۇيىندى قورعالاتىن مادەنى ەسكەرتكىش ورىن 16، قالا (اۆدان) دارەجەلى مادەنى مۇرالارى قورعالاتىن ورىن 6. جلجيتىن مادەنى مۇرالار مىنالاردى قامتيدى: اۆتونومىالى رايوندىق مۇراجايدا ساقتالغان 1 ـ دارەجەلى مادەنى ەسكەرتكىش شىنجياڭ ايەلدەر بىرلەستىگىنىڭ مۇشەلەرى بىلۇگە ئۆتىستى ىستەر، ئۇرىمجى قالالىق مۇراجايدا ساقتالغان 1 ـ دارەجەلى مادەنى ەسكەرتكىش لين جيلۇدىڭ اكەسىنە جازغان حاتى، قۇربان دىڭ فانىڭ تەرى مالاقايى، اجۋا سۇرەت، اعاش ويمالاردان تاڭدامالىلار قاتارلىلار.

(باسى 1 ـ بەتتە)

شىنجياڭ تاقتاسىمەن ئىبىر ۋاقىتتا، شىنجياڭنىڭ ئىشتى ماقتاسىن وندىرەتىن "ماقتا شونجارى" شىنساي جارناسى (شىنجياڭ سايرام وسى زامانعى اۆىل شارۇاشلىغى شەكتى جارنا سەرىكتەستىگى) 3 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇننەن بەرى ۇداۋىي كوپ كۇن قىمباتتىق دوغارىمعا جەتىپ، 30 ـ كۇنى بازار جابىلعاندىغى ئوسۇ شاماسى 10.02%تى كورسەتىپ، ئوسۇ بەتالسى قارقىندىلعىن ساقتادى. بەيكى قازىنا ـ ەكونومىكا تالداۋشىسى بىلاي دەدى: جۇىقتا BCI (شۇەتساريا ساپالى ماقتانى دامىتۇ قوعامى) مەن ونىڭ قاراستىلعىنداغى مۇشەسى H&M قاتارلى مارکالار شىنجياڭ ماقتاسىن قولدانۇدى شەكتەۋگە قاتىستى مالىمدەمەلەر جاريالاپ، ەلمىز تۇتىنۇشىلارىنىڭ ساتىپ الۇدان باس تارتۇىنا ۇشىرادى. وسى حابارداڭ ىقپالىنا ۇشىراعان بولسا كەرەك، ماقتا كاسىبىنە ساياتىن ئىبىرتالاي اۆىل شارۇاشلىغى ەگمىشىلىك جارنالارى ۇدايى بىرنەشە كۇن ئوستى.

شىنجياڭ تاقتاسىندا شىنساي جارناسى، شياڭلي جارناسى، گۇاننۇڭ جارناسى، شىننۇڭكايفا سياقتى ەگىن، مال شارۇاشلىغى، جەم ـ ئشوپ، بالقىشلىقتا قاتىستى جەكە جارنالار دا ۇزدىكسىز ورلەپ، جارنا تالقى مىنبەرىندە "جۇڭگو نى باتىل قولدايمىز، شىنجياڭدى باتىل قولدايمىز"، "كۇيە جاۋغا قارسى تۇرىپ، شىنجياڭنىڭ ماقتاسىن قولدايمىز" دەگەن تاقىرىپتا كوپتەگەن قىزۇ تالقىلار شقتى.

ئىس جۇزىندە، اۆىل شارۇاشلىغى ەگمىشىلىگىنە قاتىستى جەكە جارنالار عانا ەمەس، 30 ـ كۇنى شىنجياڭ تاقتاسىندا جۇڭشين يان جارناسى، شىنجياڭ قاتناس قۇرىلىسى، جۇڭيوۋ ينجەنەرياسى، تيانفۇ ەنەرگياسى سياقتى كوپتەگەن جارنالار قىمباتتىق دوغارىمەمەن توقتادى. تالداۋشىلار قازىر جۇڭگو مەن يراننىڭ جان ـ جاقتى سەلبەستىك جوسپارىنا قول قويۋى دا ئىتىمدى فاكتورلاردىڭ ئىبرى بولدى دەپ وتىر. شىنجياڭ جۇڭيۋان باعالى قاعازدار شەكتى سەرىكتەستىگىندەگى لىۋ فامىلىالى قارجى قوسۇ ـ قارجى باسقارۇشىنىڭ تانىسترۇىنشا، شىنجياڭ تاقتاسىنىڭ ۇدايى بىرنەشە كۇنگى قىزۇ ئوسۇى بۇكىل ەل حالقىنىڭ شىنجياڭ ەكونومىكاسىن قولداعان دىستىق ىنتاسىنىڭ ىقپالىنا ۇشراپ قانا قويماي، شىنجياڭداعى ئىبر ئىبولىم اسكەرى ونەركاسىپ، ەنەرگيا كاسىپورىندارىنىڭ جارناسى دا ۇزدىكسىز كۇشەيگەن. ايتالىق، ەملەكەتتەك ستراتەگيالىق جاڭادان ورىكەندەگەن كاسىپ سالاسى PBATقا (بيودەگراداتسيالىق ماتەريال) قارجى سالعان شىنجياڭ تيانيە، كومىرتەكتى كرەمنى كريستال جاپىراقشانى ئۇندىرۇشنى ساتىپ الماق بولىپ جاتقان تيانفۇ ەنەرگياسى، كومىرتەگى بەيتاراپتاندىرۇ ۇعمىمى ۇستەلگەن جۇڭتاي حيمياسى سياقتىلاردىڭ بارلىعنان بازار ۇلكەن ئۇمىت كۇتىپ وتىر ەكەن.

شىنجياڭ تاقتاسىنداعى ئىبرتالاي جارنانىڭ ۇدايى بىرنەشە كۇن اۆقىمدى ئوسۇىنىڭ ارقاسىندا جارناسى بازارعا شىعارلعان سەرىكتەستىكتەردىڭ ئىبر ئىبولەمى جارنا باعاسىنداعى ەرەكشە وزگەرىستەر تۇرالى حابارلاندىرۇ جاريالاپ، جارناگەرلەرگە اقلەمەن قارجى قوسۇدى ەسكەرتتى. ۇعىسۇىمزشا، شىنجياڭ باعالى قاعازدارىدا باقلاۋ ـ باسقارۇ مەكەمەسى جۇىقتا وتكىزگەن "جارناسى بازارعا شىعارلعان كاسىپورىندارىنىڭ ساپاسىن كوتەرۇ كۇرسىندا" شىنجياڭنىڭ جارناسى بازارعا شىعارلعان سەرىكتەستىكتەردىڭ جارنا مەڭگەرۇشىلەرىنىڭ، ناقتى مەڭگەرۇشى ادامدارىنىڭ باستى كاسىبىن تيانىاق ەتىپ، علىمي شەشىم قابىلداپ، ورنىقتى دا اقاۋسز دامىپ، جارناسى بازارعا شىعارلعان سەرىكتەستىكتىڭ دامۇ ساپاسىن تۇبىرىنەن جوعارىلاتىپ، "باسشى قاز" رولىن اناۋرلىم ويداعىداي ساۋلەلەندىرۇ كەرەكتىگىن اتاپ كورسەتكەن.

(باسى 1 ـ بەتتە)

تۇسىمگە قالاي كەپىلدىك ەتۇگە بولادى

"ئەر جىلدىڭ وسى مەزگىلىندە ئىبز جۇمىسقا تولىق ىنتامەن كىرىسەمىز. قازىر ماقتا تۇقمىن سىڭىرسەك، كۇزدە تابىس مول بولادى"، ـ دەدى 3 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى ياقا قالاشعى چەشقۇم قىستاعى ۇلى ىنتماق اۆىل شارۇاشلىغى ماشىنالارى كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۋدىنىڭ مۇشەسى رەيىم راحمان.

رەيىم راحمان مەن سەلبەستىك كووپەراتيۋىندەگى باسقا بىرنەشە مۇشە وزدەرى ماقتا ەگىپ كىرىستەرىن ارتتىرىپ قانا قويماي، اۆىل شارۇاشلىغى ماشينا ـ جابدىقتارىن ساتىپ الىپ باسقالاردىڭ ماقتاسىن ەگىپ، باعىپ ـ باپتاپ اقشا تاۋىپ ئجۇر. سەلبەستىك كووپەراتيۋدىنىڭ اۆلاسىندا ۇلكەن ات كۇشىندەك تراكتور، اينالمالى قوپىستقىش، تۇقىم سەپكىش، ئەدارى شاشقىش، ماقتا تەرۇ ماشىنالارىنىڭ بارلىعى تولىق بولعاندىقتان، جۇمسىسز وتىرامىز دەپ الاڭداماي تىن. وسى كۇنى تۇستەن بۇرىن جاۋىننان كەيىن اتىزعا بارۇدىڭ ىڭعايى ەندى كەلە بەرە، ولارعا ئىبرتالاي ەگىنشى تەلەفون شالدى.

"مەن 10 نەشە جىلدان بەرى ماقتا ەگىپ كەلەمىن، ماقتا ەگمىشىلگى كىرىسىنىڭ كەپىلدىككە يە ەكەنىن بىلەمىن"، ـ دەدى 30دان ەندى اسقان رەيىم راحمان ماقتادان كىرەتىن كىرىستى ئىبىر ـ بىردەن ەسەپتەپ.

ۇلى ىنتماق اۆىل شارۇاشلىغى ماشىنالارى كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ اينالمعا سالعان 300 مۇ جەردى مىسالعا الار بولساق، ئەر مۇ جەردىڭ قامسىزداندىرۇ اقسى 12 يۇان مولشەرىندە بولادى، جازعىتۇرىم قاتتى بوران سياقتى جاراتىلىستىق اپاتتارعا جولىققاندا، ئەر مۇ جەرگە قامسىزداندىرۇدان 400 ـــ 500 يۇان تولەماقى؛ كۇزدە بۇرشاق سياقتى جاراتىلىستىق اپاتتارعا جولىقسا، ئەر مۇ جەرگە 1000 يۇاننىڭ ۇستىندە تولەماقى الۇعا بولادى. اۆىل شارۇاشلىغى قامسىزداندىرۇى رەيىم راحماننىڭ كوڭىلىن ورىنقتىردى.

رەيىم راحماننىڭ ايتۇىنشا، بىلتىر ئۇز جەرىمەن قوسا باسقالاردىڭ دا ەگىنىن ەگىپ بەرگەن ونىڭ تابىسى 500 نەشە مىڭ يۇانعا جەتىپتى. تىلشىمەن بىرگە جۇرگەن ياقا قالاشعى پارتكومىنىڭ مۇشەسى، حالىق قۇرىلتايىنىڭ ئۆتۇراعاسى تۇنياز ياقۇپتىڭ ايتۇىنشا، ياقا قالاشعىندا ماقتاشلار سايىاساتتىڭ پايداسىن كورگەن سوڭ، كوپتەگەن ادام اۆىل شارۇاشلىغى ماشىنالارىن ساتىپ الۇ ارقىلى ئۇندىرىستى ۇلعايتىپ، كىرىس ارتتىرۇ ارنالارىن كەڭەيتىپ، تابىستارىن بارىنشا مولايتا ئۆتۇسپتى. قازىر 2340 ئىرى تيپتى تراكتور، 4 اۆىل شارۇاشلىغى ماشىنالارى كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۋى بار قالاشق بىلتىر اۆىل شارۇاشلىغى ماشىنالارىنا 10 ميللىيون يۇاننان استام جاردەماقى بەرگەن ەكەن.

جاقىنعى جىلدارداڭ بەرى رايونىمىز كوپ شارالار قولدانىپ ماقتاشلاردىڭ نەگىزگى تابىسىن قامتاماسىز ەتتى. ايتالىق، 2019 ـ جىلى 11 ـ ايدا اۆتونومىالى رايون ماقتانىڭ "باعا قامسىزداندىرۇى + مەرزىمدىك تاۋار" سىناق ئۆتۇينى قىزمەتىن باستاپ، قالىڭ ماقتاشلاردىڭ القاۋدىنا بولەندى.

وزىندىك قۇندى قالاي مەڭگەرۇگە بولادى

ماقتا ەگىلىپ بولماي جاتىپ، شايار اۆدانى قايلور قالاشعى چاڭگاتەرەك قىستاعىنىڭ تۇرعىنى رەيىم ياسىن بىيىل ئوزى مەن كورشىسىنىڭ ئەر مۇ ماقتا اتىزىنىڭ تازا كىرىسى 1500 يۇانعا جەتۇىنەن ئۇمىت بار دەپ مەجەلەپ ۇلگىردى.

رەيىم ياسىن بىلاي دەپ قارايدى: بازار باعاسىنىڭ تولقۇ فاكتورىن بىلاي قويعاندا، ماقتا ەگۇدە ئۇندىرىستىڭ وزىندىك قۇنىن مەڭگەرۇ اسا ماڭىزدى سانالادى. جالاقى، اۆىل شارۇاشلىغى ماتەريالدارى سياقتىلاردىڭ وزىندىك قۇنى ۇزدىكسىز وسكەنمەن، ۇكىمەت ماقتا كاسىپ سالاسىن دامىتاتىن كوپتەگەن پايدالى ساياساتتار شىعارعان، وسى ساياساتتار ويداعىداي پايدالانا بىلسە بولعانى، وزىندىك قۇندى ۇنەمدەپ، ونىمدىلىكتى ارتتىرۇعا بولادى.

"بۇرىن ئەر وتباسى اندىز ـ اندىز ازىن ـ اۆلاق اتىزدارعا ەگەتىن، 10 نەشە مۇ جەرگە بۇكىل وتباسى مۇشەلەرى جابىلا جىنىگەتىن، كەيدە ۇلگىرە الماعاندا كورشى ـ قولاڭ ارا كومەككە سۇيەنۇگە تۇرا كەلەتىن"، ـ دەيدى رەيىم ياسىن، ـ "قازىر ماقتا ەگۇدىڭ وسىزاماندانعان ۇلگىسى قولدانىلدى، بۇرىنعىدان مۇلدە باسقاشا، جالاقىنى عانا ەمەس، باسقا اقىنى دا ۇنەمدەپ قالۇعا بولادى".

3 ـ ايدىڭ سوڭىنداعى كوكتەمگى ەگىستى ايتار بولساق، بۇرىن تۇقىم سەبۇ ماشاقاتتى، دىڭكەنى قۇرتاتىن جۇمىس بولاتىن. ادام كۇشىمەن تۇقىم سەبۇ ماشينىسىنىڭ بىرەۋى 6 ادامنىڭ كۇشىن قاجەت ەتىپ، كۇننىنە 10 نەشە مۇ جەرگە عانا تۇقىم سەبە الاتىن. كوكتەپ شىققان سوڭ دا تاعى ئىبرتالاي ەگبەككۇش قاجەت ەتەدى، ايتالىق، ماقتا مايىسا ـ ىنىڭ ايناسىن توپىراقپەن قومداپ، ارتىق مايسالاردى جۇلپ تاستاۋ كەرەك دەدى؛ ال قازىر وزىق، شوفەرسز، دالمە ـ ئەدال ولشەممەن تۇقىم سەبۇ ماشينىسى كۇننە 200 ـــ 400 مۇ جەرگە تۇقىم سەبەدى، بۇل تۇقىم سەبۇدىڭ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ قانا قويماي، تۇقىمدى دا ۇنەمدەيدى، كەيىن ارتىق مايسالاردى جۇلپ تاستاۋ، توپىراق قومداۋ، جارىاقتى جۇلۇ سياقتىلاردىڭ قاجەتى جوق، ئەسۇىتىپ، ئەر مۇ جەردىڭ تۇقىم اقىسىنان 50 يۇان، ارتىق مايسالاردى جۇلپ تاستاۋدان 100 يۇاننىڭ ۇستىندە ۇنەمدەلەدى.

5 ـــ 6 ـ ايلاردا ماقتا مايىساسى جەدەل جەتىلىپ، دەرت ـ دەربەز، زياندى جاندىكتەردەن ساقتانۇ جانە ونى تىزگىندەۋ قاجەتى ئۇشىن اۆىل شارۇاشلىغى دارىلەرى بۇركىلەدى. بۇرىن ادام كۇشىمەن ئەدارى بۇركىلەتىن، ئەر ادام كۇننىنە نەبارى 2 ـــ 3 مۇ جەرگە عانا ئەدارى بۇركىپ، ئەر مۇنا 15 ـــ 20 يۇان جۇمسالاتىن؛ ال قازىر وزىق ۇشۇ ايپارات تەمەن ئەدارى بۇركىلەدى، ئەر ايپارات كۇننىنە 300 مۇدان ارتىق جەردىڭ جۇمىسىن ورىندايدى، بۇل ەسەپتە ئەر مۇ جەرگە تەك 5 يۇان جۇمسالادى. ئىبىر ئۇسۇ مەزگىلىندە 3 تە 4 رەت ئەدارى بۇركۇ كەرەك، مىنە وسىنىڭ وزىنەن ئىبرتالاي قاراجات ۇنەمدەلەدى.

ماقتا اتىزىن سۇارۇدا بۇرىندارى قاپتاتىپ سۇاراتىنبىز، ئەر مۇ جەرگە ئىبىر رەتتە شامامەن 200 تەكشە مەتر سۇ قاجەت بولاتىن، ئىبىر جىلدا 150 يۇان ايىنالاسندا سۇ اقى تاپسىراتىنبىز؛ تامشىلاتىپ سۇارۇ جۇيەسى ورناتىلعانىنان كەيىن تەڭ جارىمنا تاياۋ سۇ ۇنەمدەلدى، ئەر مۇ جەرگە ئەر جىلى 70 تە 80 يۇان سۇ اقىسى عانا جۇمسالاتىن بولدى.

رەيىم ياسىن ماقتا تەرۇ بۇىنىنداعى ۇنەمشىلدىكتى ەڭ كوپ سەزىندى. بۇرىنداعى جۇمسىكەرلەر ماقتا تەرگەندە ئەر مۇ جەرگە 800 يۇان اينالاسندا اقشا جۇمسالاتىن؛ قازىر ماقتا تەرۇ ماشىنىسىن پايدالانعانىنان كەيىن، ئىبىر ماقتا تەرۇ ماشىناسى 200 دە 300 ەڭبەككۇشپەن بارابار بولىپ، ئەر مۇ ماقتا اتىزىنداعى ماقتانى تەرۇگە 150 يۇان اينالاسندا اقشا جۇمسالادى.

"بارلىق ۇنەمدەۋ، ونىمدىلىكتى ارتتىرۇ وسزاماندانعان ماقتا ەگۇ ۇلگىسىنەن كەلگەن، جوعارى ئۇنەمدى سۇ ۇنەمدەۋ ينجەنەرياسىنان تىپتەن قول ۇزە المايدى"، ـ دەدى رەيىم ياسىن.

ئۆتلىشىنىڭ ۇعىسۇىنا قاراعاندا، 2017 ـ جىلى 6 ـ ايدا شايار اۆدانى وگەن وزەنى سۇارمالى وڭىرىندە وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ اۆىل شارۇاشلىغى جوعارى ئۇنەمدى سۇ ۇنەمدەپ، كىرىستى ارتتىرۇ سناق ئۆتۇينى نسانىن اتقارىپ، جالپى ئىبىر ميلليارد 292 ميلليون يۇان قارجى قوسىپ، 7 اۆىل ـ قالاشقتاعى 132 قىستاقتى شارپىدى، 500 مىڭ مۇ ەگىنجايدى قامتىدى. بۇل نساننىڭ اتقارىلۇىمەن 20 مىڭنان استام ەگىنشى وتباسىنىڭ "الاقاندداي جەرى" جوعارى ولشەمدى "ۇلكەن اتىزعا" اينالىپ، ارىق، توعان، قىر 40% اينالاسندا ازايدى، جەردەن پايدالانۇ مولشەرى 10% اينالاسندا جوعارىلادى. كولەمدەنگەن، شوعىرلانعان، ماشىنالانعان وندىرىسكە ساي، شايار اۆدانىندا ماقتا ەگمىشىلگى سەلبەستىك كووپەراتيۋى كوبەيدى ئارى جەرگىلىكتى وريندىعى توقماشىلىق ونەركاسىبىنىڭ داموۋن ىلگەرىلەتىپ، قىزۇار ەگبەككۇشتەردىڭ ۇيلەرىنىڭ قاسندا جۇمستانۇىن جۇزەگە اسردى.

تەبىن قايدان كەلدى

ماقتا ەگۇ مەزگىلى اۆىل شارۇاشلىق ماشينالارىن ايداعان دىقاندار، سوندداي ـ اق تەحنىكا، قىزمەت وتەۋدى جەتكىزگەن اۆىل شارۇاشلىق تەحنىكتەرى جانە نەگزگى ساتى كادرلارى اتىز باستارىندا قاربالاستىققا ئۇستى.

"بۇرىندارى ماقتا سورتى ئۇرلى ـ ئۇرلى بولعاندىقتان، ئەر مۇ جەردەگى ئشىتى ماقتانىڭ ئونىم مولشەرى 350 كىلوگرامعا جەتپەيتىن. بىلتىر مەن ساپالى ماقتا تۇقمىن تاڭداعاننان كەيىن، ئەر مۇ ماقتا اتىزىندا ماقتانىڭ ئونىم مولشەرى 400 كىلوگرامنان استى. مەن 200 مۇ جەرگە ەكتىم، ارتقان كىرىسىم ويلاعانداي بولدى"، ـ دەدى 2020 ـ جىلعى ئۇتۇسمدى اۆىزعا العاندا اۆات اۆدانى تامتوعراق قالاشعى اقيار قىستاعىنىڭ تۇرعىنى جاۆ باي ـ ۋي.

اۆات اۆدانى "جۇڭگونىڭ ۇزىن تالشقتى ماقتا مەكەنى"، ماقتاشىلاردىڭ بەلسەندىلىگىن قالاي جۇملدىرىپ، اۆات اۆداننىڭ ۇزىن تالشقتى ماقتا مارکاسىن قالاي زورايتۇدى كوزدەگەن جەرگىلىكتى ۇكىمەت ماقتاشىلاردىڭ كىرىستەرىن ارتتىرۇىنا قىزمەت وتەۋ جاعىندا كوپ كۇش سالدى.

اۆات اۆداندىق اۆىل شارۇاشلىغى تەحنىكاسىن جالپىلاستىرۇ پۇنكتىنىڭ باستىعى ۋاڭ تۇڭرىن بىلاي دەپ تانىستىردى: تاياۋ جىلداردان بەرى اۆات اۆدانى بۇرىنعى جىلدارى ماقتا سورتىنىڭ كوبەيۋ ەرەكشەلىگىنە، ەگىنجاي ئونىم مولشەرى، ساپاسىن ساراپتاۋ جانە بازار قاجەتى سياقتى جاعدايلارعا نەگىزدەلىپ، تۇقىمنىڭ كىرۇ وتكەلىن قاتايتىپ، تۇقىم ئۇندىرۇ، مانەرلەۋ، ساتۇ جانە قىزمەت وتەۋ بۇىندارىنىڭ ساپاسىن باسقارۇدى كۇشەيتتى.

سونىمەن بىرگە ەگىنجايدى باسقارۇدىڭ ئۆتۇرلى شەشۇشى تەحنىكالار شاراسىن تياناقتاندىرىپ، اۆداندىق، اۆىلدىق شارۇاشلىق تەحنىكتەرىن ۇيىمداستىرىپ، تەحنىكالىق جەتەكتەۋدى، قىزمەت وتەۋدى تۇتاس بارىس بوينشا ورىستەتىپ، ساباقتى اتىزدا قالدىرۇ، ورگانىكالى تىڭايتقىشتى ۇستەمەلەپ شاشۇ، توپىراقتى ولشەپ، شارشلاپ تىڭايتقىش شاشۇ، دالمە ـ ئەدال ولشەممەن تۇقىم سەبۇ، سۇ ۇنەمدەپ تامشىلاتىپ سۇارۇ، سۇ مەن تىڭايتقىشتى ئىبر تۇلعالاندىرۇ، دەرت ـ دەربەزدەن، زياندى جاندىكتەن جاسىل جالپىلىق ساقتانۇ جانە ونى تىزگىندەۋ، ماشينامەن تەرۇ سياقتى سايكەستى تەحنىكالاردى بار كۇشپەن جالپىلاستىرىپ، پايدالانىپ، حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ، اۆىل شارۇاشلىق دارىلەرىنىڭ مولشەرىن ازايتىپ، ونىمدىلگىن ارتتىرۇدى جەبەپ، ماقتا كاسىپ سالاسىنىڭ وزىندىك قۇندى ۇنەمدەپ، ونىمدىلىكتى ارتتىرۇىن ىلگەرىلەتتى.

"كۇتۇشى ۇلگىسىندە" قىزمەت وتەۋ قالىڭ ماقتاشىلاردىڭ بەلسەندىلىگىن قاۋلاتتى، اۆىلنا قايتقان ئشىنارا جوعارى مەكتەپ وقۇشىلارى دا ماقتا ساپالى تۇقمىن جەتىلدىرۇ، ەگۇ نەمەسە مانەرلەۋ لەگىنە قوسىلدى. بىلتىر اۆات ا